

Prenumerationspris: 1/1 år Ekr. 2:— 1/2 " " 1:— 1/4 " " 0:50!	Utgivare: Svenska Folkförbundet. Redaktör: N. Blees, Riddaregatan 3, Tallinn. Utkommer varje onsdag.	Pren. pris till utlandet: 1/1 år Ekr. 3:— 1/2 " " 1:50 1/4 " " 0:75
--	--	--

Folkdräkten till heders!

Den allmänna estlandssvenska sångfest, som planeras till den 2 juli instundande sommar rörande vilken programmet i stora drag angavs av sign. H. B. i ett föregående nummer — denna sångfest lovar bli inte blott en festdag av rang utan tillika en uppvisning av den kultur vårt folk skapat, det förut vackra och värdefulla, som bör bli den grund, på vilken även vi böra bygga vår framtid för att bygga den säker.

Låt oss minnas att provningar och umbäranden luttrar och fördjupar oss människor mer än något annat. Det djupa allvar, som ligger på botten av vårt folks livsuppfattning är det måhända dyrbaraste arvet från gångna provande tider. Men det ger också garantier eller beviset att det mesta denna livsinställning skapat i sång, saga, sedvänjor och klädedräkt är värt att bevara och förkovra. Det nya och modärna, som överallt tränger in, är inte alltid vad det synes var. Allt är ej guld, som glimmar och därför böra vi betänka oss mer än en gång innan vi byta ut det fäderneärvda mot allsköns nymod.

Detta gäller även vår klädedräkt. Från städerna tränger tidens lystnad för bjävs och grannlåt i kläder ut till landsbygden. Klädedräkten är till för att värma och bör anpassa sig till de förhållanden under vilka vi leva. I andra hand böra de pryda sin bärare. Det nutida stadsmodet fyller intet av dessa vilkor men ändå är man snar att byta ut den ändamålsenliga

och vackra folkdräkten mot allsköns bjävs — så vanprydande för en landsflicka att t. o. m. hästarna kunna skygga, då de möta en så utspökad på landsvägen.

Må vi taga folkdräkten till heders igen! Må vi inte falla undan för den grannlåt tiden föreskriver utan ställa oss självmedvetna på den grund där vi äro hemma och visa även i vår dräkt att vi hedra fädernas minne och allt det de givit oss.

Sångfesten i sommar blir en uppvisning även i sådant syfte. Birkas Folkhögskolas elevkör har dryftat frågan och beslutat lägga upp en väv för tyger av vilka sedan dräkter ska sömmas. Men exemplet borde vinna efterföljd överallt i våra bygder. En mäktig rörelse till förmån för folkdräktens införande pågår överallt i Estland. Kustbygdens och öarnas svensksfolk må göra gemensam sak med denna folkrörelse för något så lofvärdt och eftersträfvansvärdt som folkdräkten.

E—d.

Brev från Rikull.

Om sy- och arbetsföreningens verksamhet. Glädjande resultat — exemplet borde följas.

Sakta singla snöflingorna en och en genom luften ner mot den frusna jorden. De äro inte många men så mycket mer välkomna, ty höförrådet hemma hos lantbrukarna börjar ta slut och ladorna på ängarna äro så gott som ouppnåeliga för annat än tanken, de äro i många fall omflutna av vatten. Nu ser det litet hoppfullare ut. Ändock en liten ljusnig i denna f. ö. ej så synnerligen ljusa tid.

Emellertid har jag ej fattat pennan för att skriva några jeremiader, sådana kvädas tillräckligt mig förutan, jag bara tänkte tala om något, som kanske kunde glädja och uppmuntra andra och bli en sporre för oss att sätta in våra krafter på att komma ut ur pessimismens och depressionens labyrint.

Under två års tid har en sy- och arbetsförening samlats här i Rikull „bakväde“ en gång i veckan. Ändamålet har varit, att vi, då året lutade mot nedan, strax före jul skulle anordna en försäljning av förfärdigade och skänkta varor samt använda penningarna till att sprida julglädje i sådana hem, där det eljest på grund av penningknapphet och brist på matvaror eller kläder skulle saknas sådan, eller till annan hjälpverksamhet 1931 års försäljning gav ett så gott resultat och ett så allmänt intresse visades för saken att vi beslöt att fortsätta verksamheten även under 1932. Förra året voro emellertid tvänne syföreningar i arbete. Den ena hade hjälpverksamheten till mål, den andra, som leddes av pastor Danell, arbetade för att samla medel till reparation av Rosleps (Rikull) kapell. Ingen av dessa arbetsföreningar har börjat med „pukor och trumpeter“, men i början av december förra året gjorde vi i varje fall gemensamt så mycken reklam vi kunde för den gemensamma försäljning, som anordnades i Bergsby bönhus den 9 dec. Genom resolution av Kretsförvaltningen i Hapsal anordnades ett tombolalotteri med bl. a. ett lapptäcke och en

segelbåt som vinster. 400 lotter hade vi och på en kvarts timmes tid voro lotterna slut och försäljningen av de övriga varorna kunde vidtaga. Resultatet blev mer än glänsande under nuvarande penningknappa tider, över 80 kronor inkommo för kapellreparationen och närmare dubbla summan för det andra ändamålet. Det blev julglädje i över 20 hem, och vi kunde därför njuta alla så mycket mera av julens högtid.

Det är en tryckt tid vi leva i, det är ont om pengar, men om var och en drar sitt strå till stacken, blir det till slut i alla fall en stack, så har även skett i detta fall. De många små bidragen och det allmänna intresset från både Estland och Sverige har gjort att den „filantropiska“ sällskapet under ett par års tid, d. v. s. efter tvänne försäljningar, kunnat utdela i varor och kontanter omkring 350 kronor, inte bara inom Rikulls kommun utan även utanför dess gränser.

Tiden vi leva i är inte bara mörk och vi ha därför redan börjat arbeta på lapptäcket och andra varor till försäljningen, vilken vi planera att hålla i december månd 1933.

Eskil Rydén.

En god idé.

Det blir inte alltid av att skaffa sig en ny bok. Det är kanske inte lätt heller att få tag på en trevlig sådan. Sällan har man råd att köpa en och att låna är ofta förenat med ett visst besvär, som endast ett fåtal regelbundet underkastar sig.

En god idé är i dagarna att anteckna för underlättande av nämnda svårighet. Konsul E. Gahlnbäck i Reval har nämligen sänt ut en svensk bok på vandring. På den främre pärms yttersida har Konsuln skrivit ned de regler, efter vilka boken skall cirkulera bland svenskarna i Estland — om möjligt ända ute på Runö. Var och en som läst boken, har att teckna sitt namn samt ange tiden, då han läste den, på en i boken fastsatt lista. Sedan måste han lämna boken till en annan svensk. Det gäller givetvis som en heder sak att man ej av slöhet behåller boken längre än nöd-

vändigt är. Den som har boken den 31 december 1935 skall återlämna den till ägaren.

Genom detta arrangement får man alltså plötsligen en bok i sina händer utan att man därför behöver röra en fena. Och därtill får man namnen på alla dem, som läst boken. Förutom den kontroll, som detta möjliggör, skänker det en viss känsla av samhörighet med dessa personer. Skulle man råka någon av dem, så vet man att man har en beröringspunkt, en gemensam erfarenhet med dem. Och då det handlar om en bok, som är full av levnadsvishet och tankvärda sanningar samt därtill lätt och roligt att läsa som denna, måste detta tillmätas mycken betydelse. Vore inte konsul Gahlnbäcks exempel värt att efterföljas? Tänk om den ena boken efter den andra passerade från svensk till svensk på det sättet! Det skulle utan tvivel öka kontakten och stärka känslan av samhörighet och gemenskap. Och den svenskhet som består i att kunna tala det svenska språket, skulle förvisso ansas och förkovras åtskilligt. Det kan förresten i detta sammanhang vara lämpligt erinra om att det även finns andra anledningar till att göra vad man kan för att skaffa sig läsning. Det skulle då inte minst vara detta stt liksom ett rum behöver ventileras så behöver också hjärnan få en frisk fläkt utifrån. Det blir instängt med de egna omtuggade funderingarna, självtillräckligt isolerade från det som är utanför vår egen sfär.

Eftersom det blir tillfälle att stifta närmare bekantskap med konsul Gahlnbäcks bok för envar som vill, skall den här inte utförligare presenteras. Det må endast varda nämnt att den heter „En förmögenhet“ och är skriven av en amerikanare Vash Young samt översatt till svenska. Nu är det alltså bara att vänta och se.

B. Lund.

P. S.

Sedan detta skrevs, har konsul Gahlnbäck älskvärt ställt i utsikt att han kommer att låta flera värdefulla böcker cirkulera på sätt som ovan angivits.

D. S.

Vår tids lösenord.

Det är brydsamma tider vi leva i, men det blir icke bättre, om vi ideligen klaga och jämra oss. Mod, energi och uthållighet samt företagsamhet äro vad vi behöva i dessa tider. Det kan nog hända, att förhållandena i allmänhet icke genast förbättras genom de nämnda egenskaperna, men vi själva få det invärtes bättre, bliva hårdade och ha också därigenom mera förutsättningar att taga oss fram. Vi behöva då trots allt icke gå under, då däremot gråt och klagan påskynda en undergång.

I „Korrespondens“ skriver red. Gustaf Carne tankvärda ord under rubriken „I allvarliga tider“. Han skriver som exempel på vart man kan nå med flit och energi om engelsmannen Josiah Stamp. „Det är han, som i egenskap av vice direktör för Englands Bank närmast bär ansvaret för att det engelska pundet lösgjordes från guldets värde. Huruvida åtgärden var riktig eller ej, får framtiden utvisa. Vad som här intresserar oss är mannen, som vågade taga steget ut och säga: så göra vi. Det är honom, vi alltid speja efter och lystra till i de verkligt brydsamma situationerna“.

Vi ha ingen anledning att gå närmare in på kapitlet om Stamps liv, vilken från underordnadställning vid tullverket avancerade och nådde dit, där han nu står, men vi återgiva ur artikeln en del uttryck, som äro värda att beakta.

Under den närmast gångna tiden ha vi fått en säkerligen nyttig lektion, vars hela innebörd vi förmodligen ännu icke fullt kunna fatta. Scenerna i det stora, hela världen ompännande ekonomiska skådespel, som rullas upp för oss, växla snabbt. Vi stå litet var famlande och frågande. Vi se oss om efter den man, som skall uttala det förlösande ordet och som skall visa oss vägen ur svårigheterna.

„När man seglar i förlig vind, är det ej så anmärkningsvärt, att man orkar följa med. Men när stormarna börja ryta, måste alla och envar stå beredda att hugga i med friska tag. Man kommer ingen väg genom att läsa litanior över dåliga tider och ogynnsamma yttre förhållanden . . .

... I allvarliga tider tarvas allvarliga män, män, fulla av energi och arbetslust, män, som kunna och också våga taga på sig ansvaret för sina handlingar."

Se, det är vad vi behöva. Vi tillägga: en var behöver mod, energi och hoppfullhet. Endast då kunna vi stå på benen i allvarliga tider. Med jerimiader komma vi inget vart.

Från lantbrukets arbetsfält.

Frosthärdig potatis är en nyhet, som kommer från Amerika, de stora undrens världsdel. Docent Carl Hammarlund i Sverige, som undersökt några sorter från Bolivia i S. Amerika, har funnit att dessa tålde ända till 4° köld och angreps ej av bladmögel. Från ett försöksfält nära Leningrad omtalas amerikanska sorter, som uthärdat ända till 9° köld. Hr. Hammarlund ämnar bege sig av till Bolivia på höstsommarn, och Sveriges lantmän avvakta under spänning resultatet av denna studieresa.

När bör kon kalva? Helst om hösten eller senast i december eller innevarande månad, ty då blir årsavkastningen kännbart högre än om hon går till börd fram på våren. En nyssburen högmjolkande vårko håller nämligen ej sin mjölk på ett svagt bete och kan ej bringas upp i mjölk, då den tages in om hösten, men står sin långa tider. En höstbärande ko däremot ger ymnigt mjölk hela vintern och fram på våren. Då avkastningen nedgått, tar mjölkgivningen ny fart på gröngräset. Även höstkalven växer bättre än vårkalven.

En missnöjd höna har ingen sett, påstar en amerikansk hönsskötare. En god höna arbetar. Dagen i ända söker hon sin föda, sprättar och lägger ägg utan hänsyn till kristid, men hänger ej huvud.

Hönsskötseln borde vi trygga oss till i dessa kristider och driva den i stor skala. Det har man i vårt grannland Finland allmänt lagt an på och har en god inkomstkälla på försäljning av ägg.

Inrikes.

Statens tjänstemannakår begär att bostadshyran måtte sänkas. En delegation av tjänstemannakåren har med hänsyn

till att lönerna avsevärt sänkt uppvaktat Taxernigskommisarien med anhållan om att bostadsfrågan måtte ordnas så, att hyran bleve billigare. Texeringskommisarien har lovat vidtaga åtgärder.

8000 arbetare ha enligt Kommunikationsministeriet under förra veckan beretts möjlighet till arbete. Tillsammans med tillfälliga arbetsmöjligheter arbetade förra veckan 11.000 arbetslösa.

Exportpremie. Regeringen fastställde förra veckan den premie, som skulle betalas till exportörerna. För utförda varor betalas alltså ett tillskott, stort 7%. För smöret blir det t. o. m. 13—14%.

Frihetskrigarnas grundlagsförändringsprojekt. Samlandet av underskrifter för förslaget pågår. Som bekant, behövs det 25.000 underskrifter för att projektet skall kunna gå till folkomröstning.

Likvidfrågans ordnande mellan Estland och Finland. För ordnandet av en s. k. clearing de båda länderna emellan har på måndagen en delegation anlänt från H: fors till Reval. Den består av bankdirektör M. H o n k a j u u r i, chefredaktör Eljaä Erko och chefen för ministeriets pressbyrå, mag. K. N. R a n t a k a r i tillsammans med vårt sändavud herr R e b a n e.

Delegationens uppdrag är att försöka få till stånd en överenskommelse, som gjorde det möjligt för de finländska exportörerna att omedelbart utfå sina tillgodohavanden i Estland, vilket hitills varit förbundet med stora omgångar på grund av de estländska valutarestriktionerna. Man tänker sig närmast ett clearingförfarande, sålunda att finländska importörer skulle göra sina likvider i mark i Finlands Bank på ett särskilt, till Eesti Panks förfogande ställt konto och estländska importörer likaledes i Eesti Pank på ett till Finlands Banks disposition ställt konto. Men det torde även finnas andra sätt att ordna saken, t. ex. införandet av ett kontingenteringsförfarande. Det är om dessa spörsmål underhandlingarna i Reval röra sig.

Utlandet.

Den ekonomiska världskonferensens program färdigt. Sakkunnigutskottet som skall förbereda den ekonomiska världskonferensen har nu avslutat sitt arbete och antagit en rapport. Dennas första del innehåller världskonferensens allmänna program och den senare delen utgör en kommentar till detta. För konferensens dagordning föreslås följande stora frågekomplex: 1) Valuta- och kreditpolitik, 2) kriser, 3) återupptagandet av kapitalutbytet, 4) handels hinder och 5) handelsfördrags- och tullpolitik samt 6) produktionens och varuutbytets organisering. Rapporten remitteras nu till ett organisationsutskott, som sammanträder i Genève för att under sir John Simons' presidium fatta beslut om datum för konferensen samt välja dess ordförande.

Fjärran östern. Amerika demonstrear.

Från Washington telegraferas att den amerikanska flottans stora manövrer i Stilla havet, som vanligen förr brukat äga rum i mars, i år komma att taga sin början redan den 6 februari. Detta avslut av marinministeriet har väckt stort uppseende och man tar det som en direkt utmaning mot Japan.

Hela Sovjet följer med spännt intresse utvecklingen i Fjärran östern. Särskilt inom den röda armén diskuteras händelserna i Mandsjuriet och Kina synnerligen ingående.

Kyrkliga meddelanden.

Svenska S:t Mikaelsskyrkans. Svensk högmässa söndagen den 29 jan. kl. 11 f. m. Kyrkoherde B. Lund.

OTTO JANSSONS SKOFABRIK
Jakobsdal JÖNKÖPING Telefon 23
Randsydda skodon, Mans- och Goss-skodon, Slitstarka Goda passformer.
Efterfråga J—sons skodon. Bör finnas i alla välsorterade affärer.
Rekommenderar sina förstk. tillverkningar av: PROMENADSKODON, SPORT-, JAKT- och MÖTORKÄNGOR.

Sjömän!

Kapten Th. Lindström anordnar skäpparkurser med början den 6 februari.

Anmälningar mottagas i Hapsal, Nygatan 21.

ESTLANDS TÄNDSTICKSMONOPOL
Tallinn, Frihetsplatsen 5. Tel. 427-91.

A-B. „EESTI AGA“

Tallinn, Ryssgatan 11-a. Tel. 441-33.

FABRIKATION:

av syr- och acetylengaser.

FÖRSÄLJNING:

av svets-, skär- och lötbrännare, alla reservdelar samt diverse metaller och pulver därtill.

ACETYLÉNGAS, STRÅLKASTARE OCH SIGNALAPPARATER.

SKOLA FÖR SVETSARE.

J. PUHK & POJAD

TALLINN

ANGKVARN SPANNMÅLSHANDEL
PARTILAGER FÖR KOLONIALVAROR
AUTOMOBILAGENTURER
AUTOMOBILVERKSTÄDER

Huvudkontor och kvarn: Rannavärv 21

Kontor i: Tartu, Narva, Pernau, Viljandi,
Valk, Petschor, Rakvere, Taps,
Nõmme, Türi, Võhma, Abja.

NORDISKA FÖRSÄKRINGS A. B.

Tallinn, Stora Karrigat. 15, Tel. 427-36.

Postfack 212. Telegr. adr.: „Põhjatuli“.

Antager brand-, liv-, olycksfalls-,
transport-, fängelse-, autokasko-
& inbrottsstödsförsäkringar.

AGENIER I ALLA STÅDER OCH KÖPINGAR SAMT PÅ LANDET.

„Fr. Magnussons Möbelfabrik, Bor“

är namnet som garanterar Eder ett *stilfullt och gediget arbete. Matsals-, herrums-, sängkammarmöbler m. m.* Förmånliga priser och betalningsvillkor. Fraktfritt Eder station. Begär offert. Åberopa annonsen.

FERD. AHLSTRÖM

FLÄSKSALTERI och CHARKUTERIFABRIK
Tel. 4300, 240 Norrköping Tel. 4300, 240
Kött-, Fläsk- och Charkuterivaror
i parti och minut

Vildskinn

Räv, Utter, Mård, Hermelin
Ekorre, Hare och Kanin upp-
köpas till allra högsta pris,
Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsak-
ligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes
mot porto.

FOUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

„Besök Borås“

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR

Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig
spritservering. Förstklassig musik. På som-
maren enda platsen i staden för härlig
parkservering. God plats för bilar.

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkros-
sar, Vägbyggnadsmaskiner, Betong-
blandare, Torvmaskiner, Bränslekros-
sar för Torv, Koks och Kol, Pulverise-
ringsmaskiner, Vindsiktar, Transportap-
parater, Lastningselatorer, Rullager,
Rallvagnshjul, Kokillgods, rekommende-
ras.

AKTIEBOLAGET

ABJÖRN ANDERSON

Post- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjuteriet

Hemmets Journal

innehåller
veckans bästa läsning

E. W. Just

Blekeri - Färgeri - Merserisation

Tel. 1 48 BORÅS Tel. 21 48

Den Gyllene Freden

Vid Järntorget, Stockholm
Riks 80 29

Prima PORTLAND CEMENT

från

A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

Reserverad

annonsplats.

AKTIEBOLAGET

Gestriklands yllefabrik
JÄRBO

Sporttyger, melerade Filtar, Vadmal och
Korderoj. Goda kvaliteter och billiga priser. (2429)

BORÅS VÄVERIAKTIEBOLAG, BORÅS
Alla slags bomullsvävnader